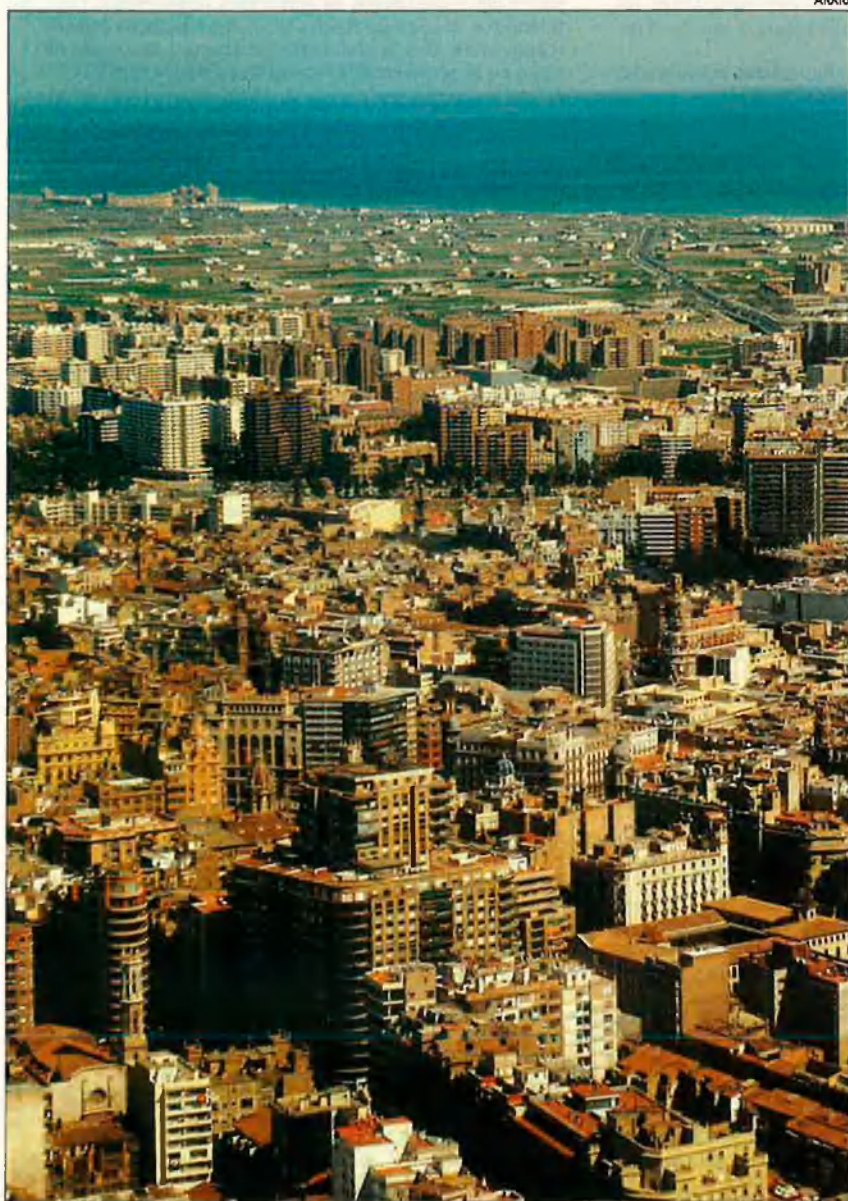

València 2005 o la ciutat que volem

El Pla Estratègic de València (PEV) ja ha escollit el model de ciutat que ha de veure el canvi de mil·lenni. Integrar Madrid en l'arc mediterrani n'és un dels principals objectius.

València, oberta al mar. La nova configuració urbana vol una ciutat que deixa de viure d'esquenes al mar, com a símbol de qualitat de vida.

Fa aproximadament una dècada, l'escriptor i columnista Manuel Vázquez Montalbán, en una visita a València, responia a un periodista que li preguntava sobre la ciutat: "Quan serà acabada ja n'opinaré". Avui, tot i que han canviat moltes coses, aquesta sensació d'estancament encara perdura. I és precisament l'austeritat política i social, pròpia de societats poc vertebrades, allò que vol combatre el Pla Estratègic de València (PEV).

L'estudi, presentat en societat per l'Ajuntament de València, governat per la coalició PP-UV, el passat mes de maig –Társilo Piles, regidor d'UV, primer tinent d'alcalde i president executiu del Pla, ha declinat fer cap declaració a aquest setmanari sobre el projecte–, va ser delegat en l'empresa ProValència, que va encomanar l'elaboració metodològica i el suport tècnic a l'empresa Tecnologies Urbanes de Barcelona, SA (TUBSA). Josep Maria Pascual, consultor gerent de Planificació Estratègica de TUBSA, és el director tècnic del Pla (vegeu entrevista en la pàgina 34). El PEV es troba, a hores d'ara, en el punt i final de la fase tercera de la seua preparació, la que correspon a la determinació de l'objectiu central i de les línies estratègiques a seguir. És el punt exacte en què s'ha escollit, a grans trets, el model de ciutat desitjable per a València en un horitzó temporal de deu a quinze anys. Allò que els set Grups de Diagnòstic (vegeu el gràfic amb els respectius presidents en la pàgina 32) han qualificat de "foto estàtica" de la ciutat.

"Fer de València una ciutat verda europea, oberta al mar; cohesionada socialment i activa culturalment; capital vertebradora de la Comunitat Valenciana i articuladora del sistema de ciutats europeu i peninsular amb la Mediterrània, amb una elevada posició competitiva dels seus sectors econòmics en el mercat internacional". Vet aquí l'objectiu central del PEV, segons que es desprèn de l'informe "Objectiu central i línies estratègiques", coordinat per ProValència. Aquesta fita compta exactament amb set línies estratègiques que es corresponen amb els set Grups de Diagnòstic abans esmentats. El desig, posat de manifest per la totalitat dels 80 agents econòmics, socials i polítics que participen en el PEV a hores d'ara, és que València es plantege constituir-se en la

Els set Grups de Diagnòstic

- 1) Punts forts i febles del diagnòstic segons el grup que presideix.
- 2) Element més significatiu de València respecte d'altres ciutats de l'estat i de l'Europa mediterrània.
- 3) Respostes més interessants dels agents del grup.

Grup 1: Infraestructures d'accessibilitat i mobilitat interna

Javier Botella.

1) Punts forts: la situació geogràfica de València, la seua climatologia i el fort teixit empresarial ja existent. Punts febles: en general, insuficiència en estructures, sobretot, d'accessibilitat externa (N-III, autovia...), adequació de les estacions de ferrocarril; quant al port: dotacions terrestres i accés nord; quant a l'aeroport: condicionament de les estructures actuals, més que la seua capacitat..

2) La presència de l'horta i la situació privilegiada, en l'arc estatal, dins de l'arc mediterrani, on som el centre de gravetat.

3) M'ha sorprès que en una ciutat com València, que viu tradicionalment d'esquenes al mar, tots els agents han fet referència al port, sobretot, en dos aspectes: potencialitat i accessos.

Grup 2: Medi ambient i horta

Vicent Caballer.

1) Punts forts: tradició tecnològica agrària; pla verd, i Albufera, jardí del riu, platja i horta. Punts febles: fi del cicle agrícola de l'horta; conflicte urbanització-conservació de l'horta; trànsit importat per mancances en vies de circulació a l'horta nord; soroll, i manca d'infraestructures.

2) El centre d'una autonomia relativament equilibrada,

amb projecció cap a l'exterior i amb un entorn ambiental (clima, horta, Albufera i mar) favorable.

3) El paper de la ciència, la tecnologia, el comerç i la formació del capital humà en citricultura (universitats, fires, Intercitrus, mercat de futurs, etc.). Aprofitament eclèctic (compromís) d'usos alternatius de l'horta i necessitat de canvi en la gestió econòmico-agrària d'aquest espai.

Grup 3: Evolució de la ciutat i espai urbà

Cayetano Borso.

No ha pogut respondre el qüestionari. Punts forts i punts febles (referits a la dimensió territorial) segons el document "Conclusions", del PEV.

Punts forts: existència de grans àrees urbanes i econòmiques en un radi de 350 km (Barcelona, Palma, Saragossa, Madrid); alt nivell de renda dins de l'estat espanyol; capital administrativa de la Comunitat Valenciana; cen-

tre econòmic i cultural d'una àrea metropolitana de més d'1,3 milions d'habitants.

Punts febles: mancança d'infraestructures d'accessibilitat per a vertebrar l'arc mediterrani cap al sud; baixos nivells de reconeixement social dins el país; escassa vertebració cultural i política, i escàs paper com a capital financera de la Comunitat.

Grup 4: Dinàmica sociodemogràfica i cohesió social

Damià Mollà.

No ha pogut respondre el qüestionari. Punts forts i punts febles segons el document "Conclusions", del PEV.

Punts forts: València és la tercera ciutat de l'estat i la cinquena de l'arc mediterrani quant a potencial demogràfic; importants canvis en la composició social i professional en els últims vint anys; reduïda taxa de dependència de la població; saldo migratori positiu i previsible

creixement demogràfic de l'Àrea Metropolitana.

Punts febles: altes taxes d'atur; desajustament entre el nivell de formació i la demanda de treball (baixnivell de formació de la població aturada); històrica absència d'una burgesia industrial, progressista, promotora d'iniciatives i renovació; degradació de determinats barris, i escassa presència d'estrangers a la Universitat.

Grup 5: Formació dels recursos humans

Javier Manglano.

1) Punts forts: creixement de la formació en la població, i inici de la recerca de canals de comunicació estables amb les empreses, els Instituts Tecnològics i la Fundació Universitat-Empresa per part de la Universitat. Punts febles: insuficiència d'una política decidida de formació i la reduïda formació d'empleats i directius per part de les empreses.

2) La manca d'intercanvis professionals amb l'exterior i l'absència de centres d'excel·lència i lideratge.

3) Major exigència de qualificació en les tasques productives; orientació de la investigació cap a fins pràctics i a la transferència de tecnologia; aparició de noves professions, i seguiment orientat a la inserció laboral de l'alumne.

Grup 6: Factors d'atracció culturals, comercials i turístics

José V. Cervera.

No ha pogut respondre el qüestionari. Punts forts i punts febles segons el document "Conclusions", del PEV.

Punts forts: economia valenciana més abocada al sector exterior que la de la resta de l'estat; comerç exterior incipient amb països del Magrib i Sud-amèrica; aparició progressiva de nous centres comercials; clima i situació geogràfica; l'activitat firal és un factor d'atracció del tu-

risme de negocis, i la importància monumental, artística i arquitectònica del centre històric de la ciutat.

Punts febles: gran sensibilitat del comerç exterior als canvis de paritat de la moneda; pèrdua d'activitat comercial al centre històric; oferta hotelera inferior a Barcelona, Sevilla, Milà o Marsella, i l'absència d'un Palau de Congressos.

Grup 7: Indústria i serveis a les empreses

Melchor Hoyos.

1) Punts forts: dotació energètica; superior taxa d'exportacions sobre importacions; reforçar les relacions Empresa-Universitat, i presència d'institucions (Institut Tecnològic, etc.), que permeten l'accés a les tecnologies més avançades. Punts febles: nul·la transferència de tecnologia entre Universitat i empreses; reduïda inversió R+D en l'empresa privada; deficient infraestructura aèria, de

ferrocarril i carreteres (elevat cost de peatge) que no propicien l'exportació.

2) L'enginy i la creativitat, però escassament explotats.

3) València, ciutat oberta al mar, verda, amb un atractiu cultural, musical, turístic, de congressos i fires de mostres, cap i casal de la Comunitat, projecció internacional. Competitiva en els seus sectors econòmics.

centralitat de la macro-regió europea mediterrània. Arribats a aquest punt, tots els interlocutors consultats per EL TEMPS han coincidit a destacar el consens social com la característica essencial que millor defineix el Pla Estratègic des del seu inici. En una societat basada en un substrat de crispació, fins a cert punt interessada i afavorida per la gairebé nul·la adhesió social, es tracta, sobretot, de fomentar una àmplia base de participació i integració que contribueix a generar "una nova cultura fonamentada en la cooperació i la coordinació sobre la qual edificar el desenvolupament futur de València". Això ha propiciat que, dels tres models de ciutats presentats, s'haja seleccionat, segons el text "Opcions estratègiques per a València i la seua àrea metropolitana", aquell escenari que "constitueix la plasmació de les tendències més positives de l'entorn i la posada en pràctica de les estratègies més adequades, en la direcció del desenvolupament econòmic sostenible i la cohesió social".

Però, quines són les principals claus en què es fonamenta el model de ciutat que ha de córrer paral·lel al canvi de mil·lenni, segons els susdit text? Començant pel paper que ha d'assumir el cap i casal en l'arc mediterrani, aquest comporta disposar de bones infraestructures d'accés per a persones, mercaderies, capitals i informació que permeten de "vertebrar el sud de la Mediterrània amb el nord i connectar l'àrea econòmica de Madrid" amb aquesta zona. El programa, dirigit a l'articulació de l'àrea econòmica de Madrid amb la Mediterrània a través de València, es veurà afavorit per agents econòmics com ara la creació de "xarxes de ciutats europees i mundials, com a part d'una estratègia de *citymarketing* dirigida a projectar la ciutat i augmentar-ne la capacitat d'influència internacional". Es obvi, per tant, que la millora de l'equilibri regional europeu i en general "de l'arc mediterrani" respecte al 'dorsal europeu' o al *banana green*", vol passar indefugiblement per la integració de Madrid.

Pel que fa a l'apartat d'activitat econòmica i localització espacial, es prediu que València tinga un paper important en els mercats financers, en un panorama de consolidació del sistema de ciutats europeu, i amb una creixent importància de la zona mediterrània com a eix de desenvolupament i garantia per a la pau intercontinental i l'estabilitat europea. En aquest capítol, les PIME del país i determinats productes hi trobarien, respectivament, mercats de valors i mercats de futur propicis.

La Universitat de València, quant al capítol de formació de recursos humans, haurà d'esdevenir un factor important de capitalitat d'aquesta ciutat, però la seua principal missió és la "transferència de tecnologia i coneixements

entre universitats-empreses-societat". Aspecte que haurà d'anar acompanyat de la internacionalització, l'alta especialització i l'impuls de la formació contínua de la Universitat. La reducció demogràfica infantil haurà de ser aprofitada, d'altra banda, per a la millora de la qualitat de l'educació.

València, oberta al mar. Aquesta és una de les demandes que han formulat, d'una manera o d'una altra, tots els Grups de Diagnòs-

ARXIU

Presentació del Pla Estratègic de València. L'alcaldessa de València Rita Barberà, flanquejada pel conseller d'Economia i Hisenda de la Generalitat valenciana, Aurelio Martínez (esquerra), i per Tàrsilo Piles, primer tinent d'alcalde, regidor d'Unió Valenciana i president executiu del PEV (dreta) i d'alguns dels principals agents que integren els Grups de Diagnòstic del Pla.

tic. Una nova configuració urbana que vol una ciutat que deixe de viure d'esquenes al mar, com a símbol de qualitat de vida i d'atracció lúdica. Un capítol de la configuració urbana que també va marcar a bastament la Barcelona pre-olímpica. Així, es reclama la configuració d'una façana marítima compatible amb la competitivitat del Port, que ha de potenciar el màxim les seues potencialitats econòmiques. L'obertura de València al mar implicaria la consolidació del passeig marítim i s'allargaria fins a la zona de Pinedo-Saler. La nova fase de planificació urbana s'hauria de completar amb la recuperació del centre històric de la ciutat –el més gran d'Europa– com a lloc de residència, de negocis i d'oci.

L'horta i l'Albufera són també dues grans protagonistes en la València del 2000, que pretén ser "ciutat medioambiental (verda) europea". L'Albufera és l'element potenciador més fort en aquest sentit, considerada des del punt de vista de la creació de noves zones verdes i la millora de les existents. I si l'horta és considerada una "excepcionalitat" des del punt de vista de la qualitat ambiental, no ho és tant com a sector productiu, perquè ha de ser considerada dins del desenvolupament econòmic sostenible.

Joan Mari